

II.

(Nezakonodavni akti)

UREDBE

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2021/1456

od 2. lipnja 2021.

o dopuni Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća određivanjem uvjeta pod kojima se komercijalni uvjeti za usluge poravnanja OTC izvedenica smatraju poštenima, razumnima, nediskriminirajućima i transparentnima

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o OTC izvedenicama, središnjoj drugoj ugovornoj strani i trgovinskom repozitoriju ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 4. stavak 3.a treći podstavak,

budući da:

- (1) Uredba (EU) br. 648/2012 izmijenjena je Uredbom (EU) 2019/834 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾. Tim je izmjenama, među ostalim, uvedena obveza da članovi sustava poravnanja i klijenti koji izravno ili neizravno pružaju usluge poravnanja („pružatelji usluga poravnanja“) te usluge pružaju pod poštenim, razumnim, nediskriminirajućim i transparentnim komercijalnim uvjetima. Kako bi se pružateljima usluga poravnanja i njihovim potencijalnim ili postojećim klijentima osigurala pravna sigurnost potrebno je odrediti uvjete pod kojima se komercijalni uvjeti smatraju poštenima, razumnima, nediskriminirajućima i transparentnima.
- (2) Uzimajući u obzir da je cilj članka 4. stavka 3.a Uredbe (EU) br. 648/2012 olakšati pristup poravnanju klijentima ograničenog obujma poslovanja na tržištu OTC izvedenica i koji otežano pristupaju središnjem poravnanju te s obzirom na važnost pristupa središnjem poravnanju za druge ugovorne strane koje podliježu obvezi poravnanja, ova Uredba trebala bi se primjenjivati na pružanje usluga poravnanja u vezi s ugovorima o OTC izvedenicama koji podliježu obvezi poravnanja u skladu s člankom 4. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 648/2012. Kako bi se zajamčili jednaki uvjeti i kako bi klijenti u Uniji imali koristi od poštenih, razumnih, nediskriminirajućih i transparentnih komercijalnih uvjeta, ova Uredba trebala bi se primjenjivati ako se te usluge poravnanja pružaju u Uniji.
- (3) Kako bi se zajamčila transparentnost, pružatelji usluga poravnanja trebali bi opisati postupak dogovora o ugovornim uvjetima i uspostave operativnih postupaka za usluge poravnanja („postupak pristupanja sustavu poravnanja“) i ponuditi obrazac zahtjeva za ponudu na svojim internetskim stranicama. Iz istog razloga svi pružatelji usluga poravnanja trebali bi potencijalnim klijentima objaviti informacije o ključnim komercijalnim uvjetima.

⁽¹⁾ SL L 201, 27.7.2012., str. 1.

⁽²⁾ Uredba (EU) 2019/834 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2019. o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 u pogledu obveze poravnanja, suspenzije obveze poravnanja, zahtjeva za izvješćivanje, tehnika smanjenja rizika za ugovore o OTC izvedenicama čije se poravnanje ne obavlja posredstvom središnje druge ugovorne strane, registracije i nadzora trgovinskih repozitorija te zahtjeva za trgovinske repozitorije (SL L 141, 28.5.2019., str. 42.).

- (4) Dok bi pružatelji usluga poravnanja trebali moći kontrolirati rizike pružanja usluga poravnanja, usklađenom procjenom rizika potencijalnih i postojećih klijenata trebalo bi osigurati poštene i nediskriminirajuće komercijalne uvjete, uzimajući u obzir troškove i rizike. Neki pružatelji usluga poravnanja već imaju obvezu procjene rizika klijenata u skladu s kriterijima utvrđenima u članku 25. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2017/589 ⁽³⁾. Kako bi se zajamčila usklađena procjena rizika klijenata, smanjujući pritom regulatorno opterećenje pružatelja usluga poravnanja i izbjegavajući dvostruke i proturječne zahtjeve, svi pružatelji usluga poravnanja trebali bi procijeniti klijente na temelju kriterija utvrđenih u članku 25. te delegirane uredbe.
- (5) Kako bi se zajamčilo da komercijalni uvjeti budu razumni, osiguravajući nepristrane i racionalne ugovorne aranžmane, naknade, cijene i popusti trebali bi se temeljiti na objektivnim kriterijima, među ostalim obujmu poravnanja, obrascima poravnanja ili potrebama i zahtjevima klijenta. U cilju izbjegavanja neuravnoteženih struktura određivanja cijena i sukoba interesa, trebalo bi pažljivo odrediti naknade, cijene i popuste. U naknadama kojima se troškovi prenose na klijente trebali bi se jasno razlikovati izravni troškovi usluga poravnanja dotičnom klijentu i troškovi usluga poravnanja općenito, posebno za svaku stavku troškova, uključujući informatičke troškove, troškove licenciranja i troškove upravljanja kolateralom.
- (6) Ugovornim uvjetima trebalo bi odrediti uvjete i kriterije za prihvaćanje transakcija koje klijenti podnose za poravnanje i pravo pružatelja usluga poravnanja da suspendira usluge poravnanja i likvidira ili zatvori pozicije klijenta. Odstupanje od tih uvjeta i kriterija trebalo bi biti moguće ako je razumno i propisno opravdano, uključujući radi kontrole rizika povezanih s pružanjem usluga poravnanja.
- (7) Kako bi se zajamčili predvidljivost i kontinuitet usluga poravnanja, pružatelji usluga poravnanja trebali bi primjenjivati otkazni rok od najmanje šest mjeseci za prekid ugovora ili za promjene koje značajno utječu na dogovorene uvjete. Kraće razdoblje za prekid trebalo bi biti moguće ako je razumno i propisno opravdano, uključujući radi kontrole rizika povezanih s pružanjem usluga poravnanja.
- (8) I budući i postojeći klijenti trebali bi imati koristi od poštenih, razumnih, nediskriminirajućih i transparentnih komercijalnih uvjeta. Budući da će potencijalni klijenti imati koristi od novih uvjeta od datuma primjene ove Uredbe, pružateljima usluga poravnanja i postojećim klijentima trebalo bi dati dovoljno vremena da preispitaju i prema potrebi prilagode komercijalne uvjete dogovorene prije stupanja na snagu ove Uredbe.
- (9) Članak 4. stavak 3.a Uredbe (EU) br. 648/2012 već je stupio na snagu i primjenjuje se od 18. lipnja 2021. Kako bi se zajamčila pravna sigurnost u pogledu uvjeta pod kojima se komercijalni uvjeti smatraju poštenima, razumnima, nediskriminirajućima i transparentnima, ova bi Uredba trebala hitno stupiti na snagu. Međutim, da bi se pružateljima usluga poravnanja dalo dovoljno vremena da se pripreme za primjenu ove Uredbe, njezinu bi primjenu trebalo odgoditi,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Područje primjene

Ova Uredba primjenjuje se na članove sustava poravnanja i klijente koji izravno ili neizravno pružaju usluge poravnanja u Uniji („pružatelji usluga poravnanja”), ako se te usluge pružaju u vezi s ugovorima o OTC izvedenicama koji podliježu obvezi poravnanja u skladu s člankom 4. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 648/2012.

⁽³⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/589 od 19. srpnja 2016. o dopuni Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda kojima se utvrđuju organizacijski zahtjevi za investicijska društva koja se bave algoritamskim trgovanjem (SL L 87, 31.3.2017., str. 417.).

*Članak 2.***Pošteni, razumni, nediskriminirajući i transparentni komercijalni uvjeti**

Komercijalni uvjeti za usluge poravnanja koje pružaju pružatelji usluga poravnanja smatraju se poštenima, razumnima, nediskriminirajućima i transparentnima ako ispunjavaju zahtjeve utvrđene u Prilogu.

*Članak 3.***Prijelazna odredba**

Komercijalni uvjeti za usluge poravnanja dogovoreni prije 9. rujna 2021. preispituju se i, prema potrebi radi ispunjenja zahtjeva utvrđenih u Prilogu, mijenjaju do 9. rujna 2022.

*Članak 4.***Stupanje na snagu i primjena**

Ova Uredba stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 9. ožujka 2022.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 2. lipnja 2021.

Za Komisiju
Predsjednica
Ursula VON DER LEYEN

PRILOG

1. Transparentnost postupka pristupanja sustavu poravnanja

- 1.1. Pružatelji usluga poravnanja na svojim internetskim stranicama objavljuju opis postupka koji prethodi dogovoru o ugovornim uvjetima i utvrđivanja operativnih postupaka za usluge poravnanja („postupak pristupanja sustavu poravnanja“). Taj opis obuhvaća sljedeće:
- (a) faze tog postupka;
 - (b) procijenjeni vremenski okvir za dovršetak različitih koraka tog postupka;
 - (c) obrazac kojim se od pružatelja usluga poravnanja traži ponuda na temelju koje se može postati klijent („obrazac zahtjeva za ponudu“) kako je utvrđeno u točki 2.;
 - (d) najvažnije dokumente koje potencijalni klijent treba dostaviti pružatelju usluge poravnanja zajedno s obrascem zahtjeva za ponudu.
- 1.2. Potencijalni klijenti mogu odabrati obrazac zahtjeva za ponudu utvrđen u točki 2. ili neki drugi obrazac zahtjeva za ponudu.
- 1.3. Ako pružatelj usluga poravnanja odluči da na zahtjev za ponudu neće odgovoriti ponudom o tome bez odgode obavješćuje potencijalnog klijenta.

2. Obrazac zahtjeva za ponudu

2.1. Obrazac zahtjeva za ponudu obuhvaća sljedeće:

- (a) informacije o potencijalnom klijentu:
 - i. pravni naziv
 - ii. identifikacijsku oznaku pravnog subjekta (LEI);
 - iii. je li potencijalni klijent financijska ili nefinancijska druga ugovorna strana i podliježe li obvezi poravnanja u skladu s člancima 4.a ili 10. Uredbe (EU) br. 648/2012;
 - iv. sektor poslovanja;
- (b) informacije o dokumentima koje potencijalni klijent treba dostaviti pružatelju usluga poravnanja u okviru postupka pristupanja sustavu poravnanja;
- (c) informacije o ugovorima o OTC izvedenicama, uključujući informacije o tome podliježu li ti ugovori obvezi poravnanja u skladu s člankom 4. Uredbe (EU) br. 648/2012;
- (d) sve informacije ili dokumente koje potencijalni klijent treba dostaviti pružatelju usluga poravnanja kako bi pružatelj mogao donijeti utemeljenu i detaljnu ponudu o sljedećem:
 - i. opsegu usluge poravnanja u smislu ugovora o OTC izvedenicama;
 - ii. naknadama, troškovima i popustima;
 - iii. rezultatu procjene iz članka 25. Delegirane uredbe (EU) 2017/589;
 - iv. ugovornim uvjetima;
 - v. prihvaćenom kolateralu;
 - vi. primjenjivim korektivnim faktorima;
 - vii. kriterijima za prihvaćanje naloga;
 - viii. uvjetima za suspenziju usluga poravnanja ili likvidaciju i zatvaranje pozicija;
 - ix. uvjetima za prekid ugovora o pružanju usluga poravnanja;
 - x. informatičkim zahtjevima.

3. **Objava komercijalnih uvjeta**

3.1. Ponuda koju pružatelj usluga poravnanja dostavi na zahtjev za ponudu jasno i strukturirano uključuje sljedeće:

- (a) informacije iz sljedećih odredbi:
 - i. članka 38. stavka 1. Uredbe (EU) br. 648/2012;
 - ii. članka 39. stavka 7. Uredbe (EU) br. 648/2012;
- (b) uvjete pod kojima pružatelj usluga poravnanja nudi usluge poravnanja, uključujući uvjete koji su specifični za potencijalnog klijenta;
- (c) prihvaćeni kolateral;
- (d) primjenjive korektivne faktore;
- (e) kriterije za prihvaćanje naloga;
- (f) uvjete za suspenziju svih usluga poravnanja ili likvidaciju ili zatvaranje pozicija;
- (g) uvjete za prekid ugovora o pružanju usluga poravnanja;
- (h) sva primjenjiva informatička rješenja i zahtjeve.

4. **Procjena kontrole rizika**

4.1. Pružatelj usluga poravnanja obavlja procjenu potencijalnog klijenta ili klijenta u skladu s člankom 25. Delegirane uredbe (EU) 2017/589.

4.2. Pružatelj usluga poravnanja potencijalnog klijenta ili klijenta obavještava o rezultatu procjene iz točke 4.1.

Ako je taj rezultat negativan, pružatelj usluga poravnanja na zahtjev obavješćuje potencijalnog klijenta ili klijenta o glavnim razlozima negativne procjene i kriterijima iz članka 25. stavka 1. Delegirane uredbe (EU) 2017/589 koji nisu ispunjeni.

5. **Komercijalni uvjeti**

5.1. Komercijalni uvjeti za pružanje usluga poravnanja dogovoreni između pružatelja usluga poravnanja i klijenta utvrđuju se u pisanom obliku, jasni su i potpuni i obuhvaćaju sve bitne uvjete za pružanje usluga poravnanja.

6. **Naknade i preneseni troškovi**

6.1. Naknade, cijene i popusti su transparentni i temelje se na objektivnim kriterijima.

6.2. U ugovornim uvjetima navode se informacije o naknadama koje se naplaćuju klijentu koje su preneseni troškovi povezani s pružanjem usluga poravnanja („preneseni troškovi”).

6.3. Sve naknade, cijene, popusti i preneseni troškovi dogovoreni između pružatelja usluga poravnanja i klijenta jasno se navode u komercijalnim uvjetima.

7. **Odbijanje naloga za poravnanje, suspenzija, likvidacija ili zatvaranje pozicija klijenta i otkazni rokovi**

7.1. Pružatelj usluga poravnanja ne smije odbiti klijentov zahtjev za poravnanje ugovora o OTC izvedenicama („nalog za poravnanje”) koji ispunjava dogovorene uvjete i kriterije za prihvaćanje takvih naloga, osim ako je takvo odbijanje razumno i propisno opravdano te u tom slučaju pružatelj usluga poravnanja klijentu na zahtjev dostavlja razloge za odbijanje u pisanom obliku.

-
- 7.2. Pružatelj usluga poravnanja može samo suspendirati usluge poravnanja, likvidirati ili zatvoriti pozicije klijenta ako su dogovoreni uvjeti i kriteriji za takvu suspenziju, likvidaciju ili zatvaranje ispunjeni, osim ako su takva suspenzija, likvidacija ili zatvaranje razumno i propisno opravdani te u tom slučaju pružatelj usluga poravnanja klijentu na zahtjev dostavlja obrazloženje u pisanom obliku.
- 7.3. Klijent se najmanje šest mjeseci unaprijed, osim ako je kraći otkazni rok razuman i propisno opravdan, obavještava o sljedećem:
- (a) prekidu ugovora o pružanju usluga poravnanja;
 - (b) svakoj značajnoj izmjeni uvjeta pružanja usluge poravnanja.
-